

**SPRAWOZDANIE**  
**z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki**  
**i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych**  
**w 2012 roku**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2012 został przyjęty Uchwałą Nr XVII/201/11 Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle z dnia 28 grudnia 2011 roku.

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2012 roku Gmina Kędzierzyn – Koźle zaplanowała kwotę **1.300.000,00zł.**, z czego w 2012 roku wydatkowano **1.128.353,83zł.** Ponadto zabezpieczono kwotę **74.144,41zł.**, jako środki niewygasające z upływem roku budżetowego 2012 na realizację zadań objętych Gminnym Programem oraz w miesiącu styczniu 2013r. przeznaczono kwotę **124.500,00zł.** (środki niewydatkowane z GPPiRPAiN w 2012r.) na organizację zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w ramach Wydziału Promocji Miasta, Kultury i Sportu. W sumie daje to kwotę **1.326.998,24zł.** - dochód z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniósł w 2012r. **1.349.516,96zł.** Dodatkowo w styczniu i w lutym 2013r. Wydział zwrócił się z wnioskiem o zwiększenie dochodów w wysokości **22.500,00zł.** niewydatkowanych w ramach Gminnego Programu w 2012r.

W ramach Gminnego Programu w 2012 roku za priorytety uznano:

**I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.**

**Celem szczegółowym nr I.1 było: Poszerzanie oferty realizowanych programów, posiadających rekomendacje.**

**Realizowane zadanie - Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych.**

W dniach 16-17.10.2012r. przeprowadzono szkolenie dla nauczycieli, pedagogów szkolnych i psychologów ze szkół gimnazjalnych z terenu Kędzierzyna-Koźla w zakresie realizacji programu „Unplugged”. Program ten jest rekomendowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Pełnomocnika Zarządu Województwa Opolskiego ds. Przeciwdziałania Narkomanii p. Mirosławę Olszewską. Program zgodnie z prowadzoną ewaluacją jest skuteczny w ograniczaniu używania alkoholu, papierosów i narkotyków - rezultaty utrzymują się ponad rok po programie, udział w programie zmniejsza ryzyko codziennego palenia papierosów i epizodów upijania się, wzmacnia umiejętności odmawiania, ogranicza pozytywne oczekiwania i postawy odnośnie alkoholu, tytoniu, marihuany i narkotyków, jest bardziej skuteczny w zapobieganiu używania niż wpływu na zaprzestanie używania. Szkolenie zostało zrealizowane w wymiarze 18 godzin dydaktycznych. Szkolenie przeprowadziła osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje. W szkoleniu udział wzięło 10 nauczycieli z 4 szkół gimnazjalnych z Kędzierzyna-Koźla. Koszt szkolenia to **1.800,00zł.** Ponadto w 2012 roku Gmina zawarła umowę na wydruk podręczników do programu (wydatek ujęto w wykazie środków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2012).

**Celem szczegółowym nr I.2 było: Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.**

**Realizowane zadanie - Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.**

Gmina w 2012 roku na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych kontynuowała program „Trener osiedlowy”, na realizację którego przeznaczono **68.548,00zł.**, z czego w 2012 roku wydatkowano kwotę **64.243,28zł.**

W tym roku Gmina podpisała 8 umów z następującymi szkołami z terenu Kędzierzyna-Koźla:

- Publiczną Szkołą Podstawową nr 5 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Kościuszki 41 (osiedle Pogorzelec),
- Publiczną Szkołą Podstawową Nr 12 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 30 (osiedle Zachód i Stare Miasto łącznie),
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Kościelnej 19 (osiedle Śródmieście),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Mieszka I 4 (osiedle Piastów),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 2 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szymanowskiego 19 (osiedle Kłodnica),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szkolnej 3 (osiedle Blachownia),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 4 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Sławięcickiej 96 (osiedle Sławięcice),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 5 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Przodowników Pracy 13 (osiedle Azoty).

Program pozalekcyjnych zajęć sportowych skierowany jest do wszystkich dzieci i młodzieży z terenów osiedli: Pogorzelec, Piasty, Stare Miasto i Zachód łącznie, Azoty, Śródmieście, Blachownia, Sławięcice oraz Kłodnica, przebywających na boiskach, podwórkach oraz obiektach sportowych i rekreacyjnych w godzinach popołudniowych. Jego głównym celem jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz walka z zagrożeniami i poprawa ich bezpieczeństwa, a przez to wskazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Brak zagospodarowania czasu wolnego przez dzieci i młodzież jest aktualnie dużym problemem, a nuda spowodowana brakiem zajęcia prowadzić może do sięgania po różnego rodzaju używki, takie jak: nikotyna, alkohol czy narkotyki.

Uczniowie uczęszczający na zajęcia sportowe często reprezentowali szkołę w zawodach i turniejach pozaszkolnych odnosząc sukcesy. W ramach zawartych umów ze szkołami sfinansowano wynagrodzenia trenerów sportowych oraz zakupiono sprzęt sportowy zgodnie z potrzebami poszczególnych jednostek oraz sfinansowano wyjazdy na basen, kępielnię, czy wyjścia na siłownię. W ramach zajęć realizowano zajęcia z: piłki siatkowej, piłki nożnej, piłki koszykowej, piłki ręcznej, badmintonu, tenisa stołowego czy gry w bule, piłkę chińską, dwa ognie, w kręgle oraz szachy. Szczegółowe sprawozdania z poszczególnych szkół prowadzących pozalekcyjne zajęcia sportowe w 2012 roku do wglądu w Wydziale PMS.

Średnia ilość dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w 2012r. w poszczególnych szkołach:

- PSP Nr 1 – średnio 16 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 1 –średnio 9 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 2 – średnio 12 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 3 – średnio 12 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 4 – średnio 9 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 5 – średnio 12 osób na zajęciach,
- PSP Nr 12 – średnio 12 osób na zajęciach,
- PSP Nr 5 – średnio 11 osób na zajęciach.

**Celem szczegółowym nr I.3 było: Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.**

**Realizowane zadanie** - Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Zadanie w roku 2012 nie było realizowane z uwagi na brak ciekawej oferty.

**Celem szczegółowym nr I.4 było: Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.**

**Realizowane zadanie** – Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.

W okresie od kwietnia do czerwca 2012r. przeprowadzono rekomendowane (przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii i Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) warsztaty profilaktyczne „Rodzeństwo bez rywalizacji”, będące drugą częścią programu „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” (dla osób, które ukończyły pierwszą część programu), przeznaczone dla rodziców i wychowawców poszukujących odpowiedzi na pytanie: Co rodzice, wychowawcy mogą zrobić, aby poprawić wzajemne relacje.

Warsztaty składały się z cyklu siedmiu 3-godzinnych zajęć psychoedukacyjnych. Spotkania odbywały się w każdy wtorek od 17.04.2012r. do 05.06.2012r. w godz. od 17:00 do 20:00, a prowadzone były w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 6 przy ul. Stalmacha 20 w Kędzierzynie-Koźlu. Zajęcia przeprowadziło 2 psychologów posiadających kwalifikacje do prowadzenia przedmiotowych warsztatów. W warsztatach systematycznie udział brało 9 osób. Na realizację szkolenia przeznaczono i wydatkowano kwotę **4.000,00zł.**

W okresie od 02 października do 04 grudnia 2012r. przeprowadzono szkolenie - warsztaty profilaktyczne pt. „**Szkoła dla Rodziców i Wychowawców**” rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii i Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program 10 tygodniowych spotkań przeznaczony był dla rodziców i wychowawców, którzy szukają sposobu nawiązania głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi. Celem programu było wspieranie rodziców i wychowawców

w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. Główne motto Szkoły dla Rodziców i Wychowawców brzmi: „Wychowywać to kochać i wymagać”. Osoby, które ukończyły Szkołę dla Rodziców i Wychowawców nauczyły się budowania relacji w duchu podmiotowości i dialogu ze swoimi dziećmi, czy też podopiecznymi. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w każdy wtorek w godz. od 17:00 do 20:00 w II Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Matejki 19 w Kędzierzynie-Koźlu. W zajęciach regularnie uczestniczyło 8-10 osób. Na zadanie to wydatkowano 2.450,00zł.

**Celem szczegółowym nr I.5 było: Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawnych.**

**Realizowane zadanie I.5 a) – Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.**

W ramach tego zadania pracownicy Wydziału uczestniczyli w bezpłatnych konferencjach poświęconych przeciwdziałaniu narkomanii we Wrocławiu (IV Ogólnopolska Konferencja przedstawicieli samorządów lokalnych monitorujących problem narkotyków i narkomanii – 22-23.03.2012r.), Opolu (Konferencja pn. „Leczenie substytucyjne uzależnienia od narkotyków. Perspektywa regionalna, krajowa i międzynarodowa” – 16.04.2012r.; Konferencja pn. „Wolni od uzależnień behawioralnych” – 22.10.2012r.) i Strzelcach Opolskich (III Konferencja profilaktyczna pn. „Profilaktyka narkomanii” – 16.05.2012r.). Pokryto koszty delegacji w wysokości 184,40zł.

Dwóch pracowników Wydziału PMS brało udział w konferencji polsko-czeskiej pn. „Lecznictwo odwykowe - polskie i czeskie wyzwania”, która odbyła się w Głuchołazach w dniach 5-6 listopada 2012r., organizatorem był Urząd Marszałkowski z Opola.

**Realizowane zadanie I.5 b) – Prowadzenie różnych cyklicznych działań profilaktycznych (np. Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży, Przegląd Szkolnych Form Profilaktycznych, Konferencja Profilaktyczna itp.).**

W dniu 11.04.2012r. zawarto także umowę Nr 17/2012 z MOK na przeprowadzenie happeningu profilaktycznego dla uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz Turnieju Profilaktycznego Szkół Gimnazjalnych.

W ramach happeningu profilaktycznego pn. „Zdrowo i wesoło” zorganizowanego 14 czerwca 2012 roku uczniowie klas I-III szkół podstawowych (Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1, Publicznej Szkoły Podstawowej nr 6, Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1, Zespołu Szkół Miejskich nr 5, Zespołu Szkół Miejskich nr 3), około 150 osób, spotkali się w Domu Kultury „Chemik” (początkowo impreza miała odbyć się w Parku Pojednania, jednakże pogoda nie dopisała), aby wspólnie promować zdrowy styl życia wolny od używek. Happening przebiegał zgodnie z harmonogramem (m.in. przygotowane wcześniej na małych karteczkach hasła promujące zdrowie dzieci przyklejały na szkielet samochodu – karoseria samochodu, uczestnicy mieli możliwość zaśpiewania piosenki na scenie, dzieci otrzymały wiatraczki z nadrukiem „Dbam

o zdrowie”, który symbolizował napęd samochodu oraz bańki mydlane - symbol zdrowych komórek organizmu).

Natomiast w Turnieju Profilaktycznym Szkół Gimnazjalnych, który odbył się 15 listopada 2012 roku w Domu Kultury „Chemik” młodzież z gimnazjów z Kędzierzyna-Koźla wzięła udział w rywalizacji w następujących kategoriach: prezentacja multimedialna dot. profilaktyki alkoholowej i nikotynowej, „Gim Factor” – wokalne wykonanie utworu muzycznego, drum show – rytmiczne wybijanie rytmu, „Mówię stop”- reklama społeczna, Omnibus – quiz tematyczny, You Can Dance-choreografia taneczna. Komisja oceniała oryginalność i pomysłowość, poziom trudności wykonania i zastosowanych technik, sposób przedstawienia tematu oraz ogólny wyraz artystyczny. Wszystkie biorące udział w Turnieju gimnazja otrzymały nagrody (I miejsce – PG4 – boombox, kamera video, projektor, II miejsce – PG7 - boombox, aparat fotograficzny, III miejsce –PG5 - aparat fotograficzny, IV miejsce – PG3 - boombox. Na zadanie to (happening + turniej) wydatkowano **4.249,57zł**.

W dniu 22.09.2012r. (sobota) w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 12 w Kędzierzynie-Koźlu odbyła się Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży z terenu gminy. Miniolimpiada już od kilku lat odbywa się jako podsumowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych w mieście. Drużynki wytypowane przez trenerów prowadzących pozalekcyjne zajęcia sportowe w poszczególnych szkołach rywalizowały ze sobą zgodnie z wyuczonymi podczas zajęć, zasadami zdrowej rywalizacji. Celem Miniolimpiady było: zachęcenie uczestników do aktywnego wypoczynku, współdziałania i współzawodnictwa poprzez gry i zabawy, integracja dzieci i młodzieży z różnych szkół, rozwijanie umiejętności, przejmowania roli kibica, promocja sportu jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu. Wszystkie szkoły uczestniczące w Miniolimpiadzie, niezależnie od zajętego miejsca otrzymały sprzęt sportowy, dyplomy oraz drobny poczęstunek dla każdego uczestnika zawodów. Łączny koszt organizacji Miniolimpiady (zakup sprzętu sportowego, dyplomów, poczęstunku oraz wynajem autobusu w obie strony) wyniósł **3.859,80zł**. Ponadto w grudniu 2012r. zawarto umowę dotyczącą zakupu sprzętu sportowego na MINIOLIMPIADĘ na 2013 rok (wydatek ujęto w wykazie środków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2012). Zabezpieczono również środki na wykonanie i zakup upominków dla uczestników MINIOLIMPIADY na 2013 rok, jednakże po przeprowadzeniu postępowania przetargowego nie wybrano oferenta (wpłynęła 1 oferta na kwotę przewyższającą kwotę zabezpieczoną na realizację zadania).

W dniu 2 października 2012r. zorganizowano również IV Konferencję profilaktyczną, która poświęcona była m.in. prezentacji wyników ESPAD 2011 dla województwa opolskiego oraz profilaktyce interwencyjnej w szkole. Uczestnikami tegorocznej Konferencji (37 osób) byli pedagodzy szkolni oraz dyrektorzy szkół, przedstawiciele Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Środowiskowego Domu Samopomocy „Promyczek”, kuratorzy sądowi, przedstawiciele Policji, Straży Miejskiej, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przedstawiciel Komisji Zdrowia, Spraw Socjalnych Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle, pracownicy socjalni oraz przedstawiciele jednostek pomocy społecznej, w tym Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Prelegentkami na tegorocznej Konferencji były

p. Mirosława Olszewska – Pełnomocnik Zarządu Województwa Opolskiego ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz p. Anna Włodarczyk – psycholog. Poczestunek dla uczestników konferencji przygotowali podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy „Promyczek” oraz podopieczni Domu Dziennego Pobytu nr 2 w Kędzierzynie-Koźlu. Na zadanie to wydatkowano kwotę **1.087,53zł.**

## **II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.**

**Celem szczegółowym nr II.1 było: Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej.**

**Realizowane zadanie - Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.**

### **a) Świetlice socjoterapeutyczne oraz klub młodzieżowy**

W grudniu 2011 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert w wyniku którego w styczniu 2012 roku zawarto umowy na okres od daty zawarcia umowy do 13.12.2014 na prowadzenie 3 świetlic socjoterapeutycznych oraz 1 klubu młodzieżowego. W sumie na realizację tego zadania przeznaczono kwotę w wysokości **300.360,00zł.**, natomiast stowarzyszenia wydatkowały **291.579,45zł.** Zadania dotyczące prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych zostały powierzone następującym stowarzyszeniom:

- Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich Diecezji Opolskiej – **świetlica socjoterapeutyczna „ARKA”** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Krzywoustego 2 - na zadanie przeznaczono 78.000,00zł., a wydatkowano w 2012r. 77.760,00zł. (do świetlicy zapisanych było 21 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 15, w świetlicy pracowało 5 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 1 psycholog, osoba prowadząca zajęcia sportowe pracowała jako wolontariusz),

- Katolickiemu Centrum Pomocy Rodzinie – **świetlica socjoterapeutyczna „BETANIA”** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Chemików 6 – na zadanie przeznaczono i wydatkowano 78.000,00zł (do świetlicy zapisanych było 24 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 13, w świetlicy pracowało 7 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta, osoba prowadząca zajęcia sportowe pracowała jako wolontariusz),

- Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „BRZDĄC” – **świetlica socjoterapeutyczna „BRZDĄC”** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Grunwaldzkiej 29 – na zadanie przeznaczono 78.000,00zł a wydatkowano w 2012r. 77.862,92zł. (do świetlicy zapisanych było 35 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 27, w świetlicy pracowało 9 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 2 osoby prowadzące zajęcia sportowe).

- Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „BRZDĄC” – prowadzenie **klubu młodzieżowego** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Grunwaldzkiej 29 – na zadanie przeznaczono 66.360,00zł., a wydatkowano w 2012r. 57.956,53zł. (do klubu zapisanych było 28 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 22, w klubie pracowało 5 wychowawców, w tym 3 socjoterapeutów i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe, a porad udzielały 3 osoby).

W ramach zawartych ze stowarzyszeniami umów na prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych finansowane są wynagrodzenia dla wychowawców, osób prowadzących zajęcia

sportowe, psychologa oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (liczba finansowanych godzin nie mogła przekroczyć łącznie 48 godzin tygodniowo, w tym nie więcej niż 12 godzin socjoterapii oraz 2 godziny pracy psychologa), a w przypadku klubu młodzieżowego w ramach, którego działa punkt konsultacyjny finansowane są wynagrodzenia wychowawców, osób prowadzących zajęcia sportowe, indywidualne porady oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (ilość godzin finansowanych z dotacji nie mogła przekroczyć 60 godzin tygodniowo, w tym maksymalnie 8 godzin socjoterapii). W obu przypadkach finansowana jest obsługa finansowo – administracyjna płacona ryczałtem, zakup materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnego do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń, do wysokości określonej w umowie.

Wszystkie świetlice czynne były przez sześć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku: świetlice „ARKA” i „BETANIA” w godzinach od 15.30 do 19.30, świetlica „BRZDAC” w godzinach od 16.00 do 20.00 oraz w soboty od godziny 9.00 do 13.00, z wyjątkiem okresu ferii i wakacji, gdzie godziny otwarcia są dostosowane do uczestników zajęć). Klub młodzieżowy był otwarty w poniedziałki, wtorki i piątki w godzinach od 16:00 do 20:00, natomiast porad w punkcie udzielano w poniedziałki, wtorki i piątki w godzinach od 16:00 do 20:00 oraz w środy i czwartki w godzinach od 15:15 do 19:15. Wszystkie zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowaną kadrę nauczycieli, wychowawców, trenerów sportowych i socjoterapeutów. Zajęcia prowadzone były zgodnie z harmonogramem i programami zajęć socjoterapeutycznych, informacyjno-edukacyjnych oraz sportowych.

W ramach prowadzonych zadań zrealizowano zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia informacyjno-edukacyjne, zajęcia sportowe – gry i zabawy ruchowe, działania profilaktyczne, terapię zajęciową: warsztaty teatralne, biblioterapię, ćwiczenia relaksacyjne, aromaterapię i choreoterapię, klub filmowy, zajęcia muzyczne, plastyczne, malarskie i ceramiczne, gry i zabawy interakcyjne, zajęcia komputerowe, zajęcia kulinarne, zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, pomoc pedagogiczno - psychologiczną dla dzieci i ich rodzin, imprezy okolicznościowe, konkursy wiedzy, spotkania wychowawców świetlicy w celu omawiania sytuacji rodzinnej dzieci uczęszczających do świetlicy, zajęcia indywidualne.

Prowadzone zajęcia miały na celu m.in.: kształtowanie umiejętności psychospołecznych, wzmocnienie poczucia własnej wartości i samooceny, radzenia sobie z negatywnymi uczuciami, np. z lękiem czy z agresją, radzenia sobie w nowych, nieznanych sytuacjach, konstruktywnego rozwiązywanie konfliktów z rówieśnikami, czy osobami dorosłymi, kształtowanie pozytywnych zachowań, rozwijania zdrowego stylu życia i spędzania czasu wolnego w ciekawy sposób, ukierunkowanie na inny model rodziny bez alkoholu, narkotyków, agresji.

#### **b) Świetlice środowiskowo - socjoterapeutyczne**

W roku 2012 Gmina podpisała umowy z siedmioma świetlicami środowiskowo - socjoterapeutycznymi na realizację zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2012 roku. Na zadanie to przeznaczono środki finansowe w łącznej kwocie **462.783,00zł** a wydatkowano środki finansowe przeznaczone na działalność świetlic na łączną kwotę **434.352,59zł**. Na sumę tę złożyły się wydatki z § 4170 (płace) –

345.850,00zł., z § 4110 (ZUS) – 55.775,46zł, z § 4120 (Fundusz Pracy) – 6.556,75zł, § 4300 (usługi) – 7.023,56zł, z § 4210 (zakupy) – 17.640,59zł, z § 4240 (pomoce dydaktyczne) – 1.506,23zł.

Środki finansowe, o których mowa w umowie mogą być przeznaczone wyłącznie na wynagrodzenia wychowawców, socjoterapeutów, osób prowadzących zajęcia sportowe (ilość godzin musiała być zgodna ze standardami świetlicy socjoterapeutycznej), wynagrodzenie płacone ryczałtem za nadzór administracyjno – organizacyjny, zakup materiałów i drobnych elementów wyposażenia potrzebnego do prowadzenia zajęć oraz na organizację zajęć sportowych.

- **świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 6** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Stalmacha 20 - zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00. Do świetlicy zapisanych było 33 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 18. W świetlicy pracowało 10 wychowawców, w tym 3 socjoterapeutów i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica przy Zespole Szkół Miejskich Nr 3** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Szkolnej 3 - zajęcia w świetlicy prowadzone były od poniedziałku do piątku w godzinach 15:15 - 19:15. Do świetlicy zapisanych było 25 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 18. W świetlicy pracowało 7 wychowawców, w tym 2 socjoterapeutów i 2 osoby prowadzące zajęcia sportowe.

- **świetlica przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 11** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Partyzantów 30 - zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 15:30-19:30. Do świetlicy zapisanych było 42 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 26. W świetlicy pracowało 6 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 12** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Piastowskiej 30 - świetlica była czynna w I półroczu od poniedziałku do piątku w godzinach 15:30 – 19:30, natomiast w II półroczu w poniedziałki i czwartki w godzinach od 15:30 – 19:30, natomiast we wtorki, środy i piątki w godzinach od 14:30 – 18:30. Do świetlicy zapisanych było 30 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 16. W świetlicy pracowało 7 wychowawców, w tym 2 socjoterapeutów i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica przy Zespole Szkół Miejskich Nr 2** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Szymanowskiego 19 - świetlica czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.30 – 19.30. Do świetlicy zapisanych było 36 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 22. W świetlicy pracowało 10 wychowawców, w tym 4 socjoterapeutów i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica przy Zespole Szkół Miejskich Nr 4** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Sławięcickiej 96 - świetlica była czynna w poniedziałki, środy i czwartki w godzinach 15:30 – 19:30, natomiast we wtorki i piątki w godzinach od 16:00 – 20:00. Do świetlicy zapisanych było 24 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 18. W świetlicy pracowało 5 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 2 osoby prowadzące zajęcia sportowe.

- **świetlica przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Brzechwy 80 - do świetlicy zapisanych było 14 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 9. W świetlicy pracowało 6 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.



Wszystkie w/w świetlice środowiskowo-socjoterapeutyczne zapewniały wychowankom: pomoc w odrabianiu zadań domowych, udział w zajęciach socjoterapeutycznych, udział w zajęciach informacyjno-edukacyjnych, udział w zajęciach sportowych, muzycznych, twórczych, możliwość spożycia podwieczorku.

Celem zajęć socjoterapeutycznych było nabycie umiejętności radzenia sobie z problemami, kształtowanie zaradności w kwestii poszukiwania pomocy, kształtowanie zachowań asertywnych – sztuki stanowczego odmawiania. Prowadzono zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. Socjoterapeuci przywiązywali dużą wagę do współpracy z rodzicami wychowanków, zapraszając ich na zajęcia i pogadanki. Treści adresowane do rodziców obejmowały poradnictwo z zakresu problematyki wychowawczej.

Proponowane przez wychowawców zajęcia informacyjno-edukacyjne miały na celu wspieranie indywidualnego rozwoju dziecka, kształtowanie jego zdolności i zainteresowań, stanowiły propozycję spędzania wolnego czasu w przyjaznej atmosferze. Każdego dnia prowadzono dodatkowe zajęcia dydaktyczne mające na celu poprawę, często bardzo trudnej sytuacji szkolnej wychowanków. Dzięki tego typu zajęciom uczniowie poprawili słabe oceny, odnosili sukcesy i odzyskiwali wiarę w swoje możliwości. W czasie zajęć wychowawcy stosowali aktywizujące metody pracy z dziećmi, dbali o ich poprawność językową i kulturę osobistą wychowanków.

Podczas prowadzonych zajęć sportowych podopieczni świetlic mieli możliwość spędzania ciekawie czasu wolnego - wyjazdy na pływalnię, kręgle, siłownię, wycieczki, m.in. do parku w Sławięcicach, do Baszty w Koźlu, na Górę Św. Anny. Przede wszystkim promowano zdrowy i kulturalny styl życia. Często prowadzono rozgrywki sportowe, nawet pomiędzy świetlicami m.in. w: tenisie stołowym, piłce nożnej, sztafecie.

Należy podkreślić, że opieką wychowawczą/profilaktyczną obejmowane są całe rodziny podopiecznych świetlic (spotkania indywidualne, pogadanki, pomoc rzeczowa).

**Celem szczegółowym nr II.2 było: Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.**

**Realizowane zadanie: Organizacja imprezy integracyjnej dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.**

W dniu 19 czerwca 2012r. w godz. od 16:00 do 19:00 na terenie byłej strzelnicy przy ul. Dunikowskiego w Kędzierzynie-Koźlu, Wydział PMS zorganizował spotkanie integracyjne dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych. Ramowy plan spotkania integracyjnego obejmował: prezentację każdej ze świetlic (forma dowolna – m.in. taniec, śpiew) po ok. 5 min., wręczanie nagród i upominków (każda świetlica otrzymała grę piłkarzyki, długą skakankę oraz słodczyce), wspólne pieczenie kielbasek przy ognisku, gry i zabawy integracyjne zorganizowane przez wychowawców i wolontariuszy na kilku stanowiskach. Do dyspozycji uczestników był sprzęt grający i mikrofon, użyczone przez jedną ze szkół, z którego dzieci chętnie korzystały prezentując swoje talenty. Impreza integracyjna przebiegała w miłej i przyjaznej

atmosferze. W sumie w spotkaniu udział wzięło: 108 dzieci, 15 wychowawców świetlic, 7 wolontariuszy oraz 4 pracowników Wydziału. Całkowity koszt spotkania wyniósł **2.131,95zł.**

**Celem szczegółowym nr II.3 było: Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.**

**Realizowane zadanie – Organizacja kolonii letnich z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.**

Gmina w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z wolnej reki realizowanego przez Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia, zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych, wybrała ofertę złożoną przez Ośrodek Wczasowo-Kolonijny „U KAZIKA” z Orawki, z którym została podpisana umowa nr 18/2012 w dniu 05.07.2012r. Na realizację zadania Gmina przeznaczyła kwotę w wysokości **50.000,00zł.**, a wydatkowała kwotę w wysokości **49.880,00zł.** W tym roku kolonie odbyły się w Orawce. Dzieci wyjeżdżały na oba turnusy w tym samym czasie, tj. od 31.07.2012r. – 13.08.2012r. Grupa młodsza, tj. dzieci w wieku od 8 do 11 lat, liczyła 25 dzieci, a grupa starsza, tj. w wieku od 12 do 16 lat, liczyła 33 dzieci. W sumie z wypoczynku skorzystało 58 dzieci.

Kolonie letnie w ośrodku „U KAZIKA” położonym w Orawce, odbywały się zgodnie z napisanym specjalnie w tym celu programem. Program ten spełniał wszystkie wymagania związane zarówno z częścią profilaktyczną kolonii, jak również z częścią rekreacyjno-sportową. Stałą opiekę nad grupą 58 dzieci sprawowało 4 wychowawców, kierownik-terapeuta, pielęgniarka oraz dochodzący lekarz. Wyżej wymieniona kadra posiadała wymagane uprawnienia i kwalifikacje do prowadzenia zajęć i sprawowania opieki nad uczestnikami kolonii. Na początku kolonii przeprowadzono zajęcia integracyjne, które odbyły się w dwóch częściach: zajęcia warsztatowo-zabawowe dla całej kolonii oraz zajęcia w grupach. Podczas obu turnusów realizowano program profilaktyczny. Dla grupy starszej odbywały się zajęcia dotyczące kształtowanie umiejętności zachowań asertywnych. Dodatkowo zajęto się 5 problemami dot.: alkoholu, presji rówieśniczej, narkotyków, dopalaczy, seksu oraz przemocy. Dla dzieci młodszych przygotowano zajęcia warsztatowe w formie zabawowej. Dotyczyły one przede wszystkim: zachowań asertywnych związanych z używkami, zachowań prozdrowotnych, poczucia własnej wartości oraz nazywania uczuć. Dzieci uczestniczyły w zajęciach z dużym zaangażowaniem i zainteresowaniem. Oprócz zajęć profilaktycznych dzieci miały do dyspozycji szeroki wachlarz zajęć sportowo-rekreacyjnych. W czasie turnusu przeprowadzona została Olimpiada sportowa, rozgrywki piłki nożnej. Dzieci uczestniczyły w takich imprezach jak: dyskoteki, familiada, kalambury, zawody w stylizacji, wybory Miss i Mistera, konkurs piosenki, konkurs tańca, wieczór „Odkrywców Talentów”, wieczór regionalny, karaoke. Oprócz tego niezapomnianym doświadczeniem była dla dzieci noc spędzona pod gołym niebem przy ognisku (dzieci starsze). Podczas kolonii dzieci uczestniczyły w 3 wycieczkach autokarowych oraz w 5 wycieczkach pieszych.

Ponadto w dniu 31.12.2012r. po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarto umowę nr 21/2012 z Ośrodkiem Wczasowo – Kolonijnym „U Kazika” w Orawce na przeprowadzenie zimowiska dla 50 dzieci w Orawce w okresie 26.01.-08.02.2013r. Zadanie zostało ujęte w wykazie środków, które nie wygasają z upływem roku 2012.

**Celem szczegółowym nr II.4 było: Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową.**

**Realizowane zadanie - Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową.**

W ramach tego zadania gmina pokryła wydatki związane z uczestnictwem członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na XVI Ogólnopolskiej Konferencji Przeciw Przemocy w Rodzinie, która odbyła się w dniach 21-23.05.2012r. w Krakowie, zorganizowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Warszawy. Koszt udziału w konferencji wyniósł **300,00zł**. Wydział PMS zorganizował również szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Szkolenie dotyczyło „Nowoczesnych Procedur prawnych w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie”, które odbyło się w Urzędzie Miasta Kędzierzyn-Koźle w dniu 24.02. 2012r. w godz. od 11:00 do 17:30. Szkolenie przeprowadziła p. Agnieszka Olszewska – prawnik, mediator rodzinny oraz specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Koszt szkolenia wyniósł **1.264,51zł**.

Ponadto sfinansowano uczestnictwo pracownika Wydziału w „Kursie Pomocy Socjoterapeutycznej Dzieciom z Rodzin z Problemem Alkoholowym” w Warszawie, który trwał od 11.05.2012r. do 11.11.2012r.- liczba godzin dydaktycznych 120. Program szkolenia zatwierdzony, rekomendowany i dofinansowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Całkowity koszt szkolenia (kurs + koszt delegacji) wyniósł **2.478,50zł**.

Zdecydowano również o dofinansowaniu szkolenia dla 2 osób pracujących ze sprawcami przemocy, z czego jedna jest pracownikiem Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Kędzierzynie-Koźlu. Faktycznie szkolenie ukończyła 1 osoba. Szkolenie trwało 32 godziny. Koszt wyniósł **630,00zł**.

**Celem szczegółowym nr II.5 było: Poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie.**

**Realizowane zadanie nr II.5 a) - Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych.**

W grudniu 2011 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert w wyniku, którego w styczniu 2012 roku zawarto umowy na okres od daty zawarcia umowy do 13.12.2014r. na prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym oraz prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie. Prowadzenie punktów powierzono następującym stowarzyszeniom:

- Stowarzyszeniu „MONAR” w Warszawie - **punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym** przy ul. Skarbowej 4 w Kędzierzynie-Koźlu - na zadanie przeznaczono **55.040,00zł.**, a wydatkowano w 2012r. **52.784,53zł**. W ramach punktu funkcjonowały również grupa wsparcia oraz grupa informacyjno-edukacyjna przeznaczona dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych.

Środki przyznane na to zadanie przeznaczone były na wynagrodzenia dla terapeutów zatrudnionych w punkcie i posiadających kwalifikacje do realizacji zadania (jednakże ilość godzin

finansowanych ze środków Gminnego Programu dla osób pracujących w punkcie konsultacyjnym nie mogła przekroczyć 20 godzin tygodniowo, dla osób pracujących w grupie wsparcia i grupie informacyjno-edukacyjnej nie mogła przekroczyć 3 godzin tygodniowo), koszty najmu pomieszczeń i zaopatrzenia punktu w media, ryczałt za obsługę księgową, telefon, zakup materiałów biurowych oraz testerów do wykrywania narkotyków w organizmie do wysokości określonej w umowie.

Dyżury w **punkcie konsultacyjnym** dla osób dotkniętych problemem narkotykowym pełnione były w: poniedziałki w godzinach 12:00-16:00, we wtorki w godzinach 11:00-19:00 i czwartki w godzinach 08:00-16:00. W 2012r. udzielono 252 porad i konsultacji dla 76 osób. Uczestnicy **grupy wsparcia** skierowanej do członków rodzin osób używających środków psychoaktywnych w 2012r. spotykali się w poniedziałki w godzinach 16:00-19:00. W 2012r. odbyły się 44 spotkania, w których udział wzięło 10 osób.

Uczestnicy **grupy informacyjno-edukacyjnej** skierowanej do członków rodzin osób używających środków psychoaktywnych w 2012r. spotykali się w czwartki w godzinach 16:00-19:00. W 2012r. odbyły się 43 spotkania, w których udział wzięło 24 osoby.

-Stowarzyszeniu Centrum Rozwoju i Edukacji „IDEA” w Cisku - **punkt konsultacyjny dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, współzależnych i ofiar przemocy w rodzinie** przy ul. Piramowicza 20 w Kędzierzynie-Koźlu - na zadanie przeznaczono **18.760,00zł.**, a wydatkowano w 2012r. **14.996,21zł.**

Środki przyznane na to zadanie przeznaczone były na wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w punkcie i posiadających kwalifikacje do realizacji zadania - psycholog, pedagog, policjant, pracownik socjalny, prawnik (jednakże ilość godzin finansowanych ze środków Gminnego Programu dla osób pracujących w punkcie konsultacyjnym nie mogła przekroczyć 52 godzin miesięcznie), koszty najmu pomieszczeń, telefon, zakup materiałów do wysokości określonej w umowie.

Dyżury w **punkcie konsultacyjnym** dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, współzależnych i ofiar przemocy w rodzinie pełnione były od poniedziałku do czwartku w godzinach 15:30-17:30. W 2012r. udzielono 235 porad dla 69 osób.

**Realizowane zadanie nr II. 5 b) - Zajęcia edukacyjne i grupy wsparcia dotyczące szkodliwości substancji psychoaktywnych, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.**

Grupa wsparcia oraz grupa informacyjno – edukacyjna dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych prowadzone były w ramach zadania „Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym”.

W trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie udzielono dotacji Kędzierzyńsko-Kozielskiemu Stowarzyszeniu Trzeźwości na uczestnictwo w XXIV Ogólnopolskich Spotkaniach AA na Jasnej Górze osób dotkniętych chorobą alkoholową i ich rodzin. Spotkanie odbyło się w dniu 02.06.2012r., udział w nim wzięło 31 osób z Kędzierzyna-Koźla. Uczestnicy wyjazdu mieli możliwość wzięcia udziału w uroczystym otwarciu spotkania trzeźwościowego pod hasłem „Rodzina silna trzeźwością”, w prezentacji artystycznej związanej z tematyką trzeźwościową, mitingach

otwartych AA, Al-Anon, DDA, Al-Ateen oraz w mszy św. celebrowanej przez ks. Biskupa Antoniego Długosza ze słowem dla ludzi zmagających się z problemem alkoholowym. Koszt wyjazdu na spotkanie trzeźwościowe wyniósł **1.000,00zł.**

**Realizowane zadanie nr II.5 c) - Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków klubów integracji społecznej.**

Gmina w 2012 roku przystąpiła do prowadzenia prac społecznie użytecznych zawierając Umowę Nr 11/2012 z Powiatowym Urzędem Pracy w Kędzierzynie – Koźlu w dniu 28.02.2012r. w sprawie wykonywania prac społecznie użytecznych oraz Aneks Nr 1/2012 w dniu 31.08.2012r., Aneks Nr 2/2012 w dniu 26.09.2012r. oraz Umowę Nr UmRP/12/005 w dniu 16.03.2012r. w sprawie organizowania robót publicznych.

Na realizację zadania „prace społecznie użyteczne” w sumie przeznaczono **105.720,00zł.**, z czego wydatkowano ogółem **100.497,30zł. (40.198,92zł.** pochodziło ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych, natomiast **60.298,38zł.** stanowiło refundację Powiatowego Urzędu Pracy). W pracach społecznie użytecznych udział brały osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku - członkowie klubu integracji społecznej. W ramach prac społecznie użytecznych zorganizowanych zostało 35 stanowisk pracy dla dwóch grup od marca do listopada 2012r. Prace te wykonywane były w wymiarze 10 godzin tygodniowo (40 miesięcznie) w okresie do 5 miesięcy przez 1 osobę skierowaną do ich wykonywania.

Prace społecznie użyteczne w roku 2012 były realizowane w następujących jednostkach: Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Miejskim Zakładzie Cmentarnym, Miejskim Zakładzie Budynków Komunalnych, Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, Środowiskowym Domu Samopomocy „Promyczek”, Miejskim Składowisku Odpadów (wraz ze schroniskiem), placówkach oświatowych (szkoły, przedszkola, żłobki).

Na realizację zadania „roboty publiczne” ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2012 roku przeznaczono **33.961,00zł.**, natomiast wydatkowano **30.400,47zł.** zatrudniając 9 osób na okres do 5,5 miesiąca (refundacja z PUP przez 4,5 miesiąca). W robotach publicznych udział brali członkowie Klubu Integracji Społecznej. Roboty publiczne prowadzone były od 01.04.2012r. do 14.09.2012r.

Roboty publiczne realizowane były w następujących jednostkach: Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zakład Cmentarny, Usługi Komunalne, Miejski Zakład Budynków Komunalnych, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejskie Składowisko Odpadów oraz Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt.

**III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki).**

**Celem szczegółowym nr III. było: Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej.**

**Realizowane zadanie nr III.1 a) - Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej.**

Na realizację zadania ogłoszono otwarty konkurs ofert, jednakże nie wpłynęła żadna oferta. Zadanie nie było realizowane.

**Realizowane zadanie nr III.1 b) - Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.**

W 2012r. ze środków gminy nie sfinansowano żadnego szkolenia specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień z uwagi na brak chętnych. W marcu 2012r. wysłano \pisemne informacje do niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, mówiące o możliwości takiego dofinansowania ze środków gminy, niestety nie odnotowano zainteresowania tego typu ofertą.

**Celem szczegółowym nr III.2. było: Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz wspieranie instytucji z terenu gminy zajmujących się tematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

**Realizowane zadanie nr III. 2 a) – Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód.**

W dniu 12 stycznia 2012 roku Gmina Kędzierzyn –Koźle, po raz ósmy zgłosiła swój udział w XII już edycji „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Do udziału w Kampanii zgłosiły się: Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 12, Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczne Gimnazjum Nr 4, Zespół Szkół Miejskich Nr 2 (szkoła podstawowa + gimnazjum), Zespół Szkół Miejskich Nr 4 (szkoła podstawowa + gimnazjum), łącznie zatem w roku 2012 swój udział w akcji zgłosiło 7 szkół z terenu naszego miasta.

Na realizację zadania przeznaczono kwotę w wysokości **7.380,00zł.** (zakup materiałów potrzebnych do realizacji kampanii).

W dniu 27 marca 2012 roku Wydział PMS przekazał do szkół komplety materiałów w postaci m. in. ulotek i plakatów. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w kędzierzyńsko – kozielskich szkołach ruszyła zatem w połowie kwietnia 2012r. W tym roku, podobnie jak w roku ubiegłym kampania trwała od kwietnia do listopada.

Uroczyste wręczenie nagród i dyplomów dla dzieci oraz dyplomów gratulacyjnych dla pedagogów zaangażowanych w Kampanię odbyło się 16.11.2012r. w Sali obrad Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle przy ul. Grzegorza Piramowicza 32. Podobnie, jak w roku ubiegłym salę ozdobił, zamówiony na tę okazję przez Wydział PMS baner z logo Kampanii "Zachowaj Trzeźwy Umysł", wykonany przez firmę CarTechDesign z Kędzierzyna-Koźła. Szczegółowe sprawozdania z poszczególnych szkół biorących udział w Kampanii "Zachowaj Trzeźwy Umysł" w 2012 roku do wglądu w Wydziale PMS.

Gmina w roku 2012 wydała po raz pierwszy INFORMATOR „Placówki świadczące pomoc rodzinom dotkniętym problemem uzależnień i przemocy domowej” w ilości 1000 egzemplarzy, który został rozpropagowany m.in. w jednostkach z Kędzierzyna-Koźła świadczących pomoc osobom

mającym problem z nadużywaniem substancji psychoaktywnych, celem przekazania mieszkańcom naszego miasta. Informator przekazano również Radnym oraz jednostkom pomocowym z terenu województwa, z którymi Wydział współpracuje. Nadal istnieje możliwość pobrania w Wydziale PMS bezpłatnych egzemplarzy informatora. Informator opracowali inspektorzy Wydziału PMS w oparciu o zebrane informacje z poszczególnych jednostek, zapłacono jedynie za wydruk - koszt **2.939,70zł.**

W 2012r. opublikowano również ogłoszenia – artykuły poświęcone realizacji zadań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych. Teksty napisali inspektorzy Wydziału PMS.

**Realizowane zadanie nr III. 2 b): Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji.**

W 2012r. zadanie nie było realizowane w związku z brakiem ciekawych ofert szkoleniowych w przedmiotowym zakresie.

**Realizowane zadanie nr III. 2 c) : Wspieranie instytucji z terenu Gminy w zakresie zakupu drobnego wyposażenia np. alkomatów lub narkotestów.**

W roku 2012r. do Wydziału wpłynęły pisma z Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu, Aresztu Śledczego w Kędzierzynie-Koźlu, Środowiskowego Hufca Pracy w Kędzierzynie-Koźlu, Straży Miejskiej w Kędzierzynie-Koźlu, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kędzierzynie-Koźlu, Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu oraz Domu Dziecka w Kędzierzynie-Koźle, z prośbą o zakup przez Gminę testów narkotykowych wykrywających narkotyki w moczu i ślinie na potrzeby powyższych jednostek. Gmina po zabezpieczeniu środków na to zadanie przeprowadziła 2 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w wyniku, których zawarto Umowę na wykonanie dostaw w dniu 22.06.2012r. z firmą PBS POLSKA Sp.ż.o.o. oraz Umowę na wykonanie dostaw w dniu 27.11.2012r. z firmą PBS Diagnostic Solution Sp.ż.o.o. W wyniku pierwszej umowy gmina zakupiła 270 szt. sześciopanelowych narkotestów typu Oratect III do wykrywania narkotyków w ślinie i 200 szt. pięciopanelowych narkotestów do wykrywania narkotyków w moczu wraz z pojemnikami na próbkę moczu - łącznie 470 szt. narkotestów o łącznej wartości **19.296,00zł.**, natomiast w ramach drugiej umowy Gmina zakupiła 305 szt. sześciopanelowych narkotestów typu Oratect III do wykrywania narkotyków w ślinie i 100 szt. trzypanelowych narkotestów do wykrywania narkotyków w moczu wraz z pojemnikami na próbkę moczu – łącznie 405 szt. narkotestów o łącznej wartości **20.298,00zł.**

W dniu 05.07.2012r. (realizacja 1 umowy) nastąpiło uroczyste wręczenie narkotestów, które odbyło się w Sali Obrad Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle. Podział ten rozkładał się następująco: Komenda Powiatowa Policji otrzymała 60 szt. narkotestów na ślinę, Areszt Śledczy- 150 szt. (w tym 100 szt. narkotestów na ślinę i 50 szt. na narkotestów na mocz), Środowiskowy Hufiec Pracy – 25 szt. narkotestów na ślinę, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej - 150 szt. narkotestów na mocz, Straż Miejska - 15 szt. narkotestów na ślinę, Sąd Rejonowy (Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich) – 70 szt. narkotestów na ślinę. Również w ramach podpisanej umowy firma PBS POLSKA SP.Ż.O.O. przeszkoliła przedstawicieli jednostek, do których trafiły narkotesty z właściwego użytkowania narkotestów.

W związku z zapotrzebowaniem na narkotesty Gmina dokonała drugiego zakupu narkotestów do wykrywania narkotyków ze śliny oraz z moczu (realizacja 2 umowy). Narkotesty w ilości 405 szt. zostaną przekazane w 2013r. następującym jednostkom: Komenda Powiatowa Policji 60 szt. narkotestów na ślinę, Areszt Śledczy- 159 szt. (w tym 100 szt. narkotestów na ślinę , 20 szt. 3-panelowych narkotestów na mocz oraz 39 szt. 5-panelowych narkotestów na mocz jako gratis od firmy z uwagi na krótką datę ważności), Środowiskowy Hufiec Pracy – 20 szt. narkotestów na ślinę, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej – 100 szt. (w tym 80 szt. narkotestów na mocz oraz 20 szt. narkotestów na ślinę), Straż Miejska - 20 szt. narkotestów na ślinę, Sąd Rejonowy 70 szt. (w tym Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich 20 szt. narkotestów na ślinę i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych 50 szt. narkotestów na ślinę) oraz Dom Dziecka – 15 szt. narkotestów na ślinę.

**Realizowane zadanie nr III. 2 d): Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

W 2012r. odbyło się 40 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do komisji zostało zgłoszonych 155 osób z podejrzeniem nadużywania alkoholu, wśród nich liczbę 121 stanowili mężczyźni, natomiast liczbę 34 stanowiły kobiety. Spośród prowadzonych spraw podjęto decyzje o umorzeniu 58 spraw, akta 38 spraw oddano do sądu, natomiast 64 razy podejmowano decyzję o zawieszeniu sprawy (niektóre sprawy zawieszano kilkakrotnie). Natomiast 59 spraw prowadzonych w roku 2012 jest nadal prowadzonych przez Komisję. Podczas posiedzeń Komisja rozpatrzyła 112 wniosków dotyczących wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a tym samym wydała 112 postanowień w przedmiotowych sprawach. Spośród 112 wydanych przez członków Komisji postanowień, 26 dotyczyło jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych podczas imprez organizowanych na terenie miasta. Były to postanowienia pozytywne. Pozostałe 86 wniosków dotyczyło wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach lub lokalach gastronomicznych. 85 wniosków skierowanych do Komisji zostało rozpatrzonych pozytywnie, a 1 wniosek negatywnie. Z budżetu Gminnego Programu w 2012 roku wydatkowano na wynagrodzenia dla członków komisji za udział w posiedzeniach kwotę **47.700,00zł.**, natomiast **8.648,00zł.** wydatkowano na opłaty sądowe, w tym za wydawanie opinii w zakresie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych.

**IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.**

**Celem szczegółowym nr IV. 1 było: Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych miejscach i obiektach na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle ze względu na ich charakter (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta).**

**Realizowane zadanie nr IV.1: Opiniowanie wniosków, projektów uchwał oraz przygotowywanie projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.**



Uchwała Nr LI/596/10 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle dotycząca zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych podjęta przez Radę Miasta Kędzierzyn – Koźle w dniu 25.02.2010r. nadal obowiązuje.

Uchwała Nr XLIV/536/2001 Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle dotycząca liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu na terenie Gminy podjęta przez Radę Miasta Kędzierzyn – Koźle w dniu 27.09.2001r. nadal obowiązuje.

Nie opiniowano wniosków, ani uchwał w przedmiotowym zakresie w 2012r.

**Celem szczegółowym nr IV.2. było: Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.**

**Realizowane zadanie nr IV. 2 a): Sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.**

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu w 2012r. wynosiła 220. W 2012r. 4 pracowników Wydziału PMS w ramach podpisanych umów zleceń kontrolowało punkty sprzedaży napojów alkoholowych w naszym mieście. W sumie do końca roku 2012r. skontrolowano 235 razy punkty sprzedaży napojów alkoholowych (220 kontroli w tym 15 rekontroli). W trakcie kontroli dokonywano sprawdzenia aktualności zezwoleń na sprzedaż danych alkoholi, tabliczek mówiących o szkodliwości spożywania alkoholu, porządku i ładu w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych, ale przede wszystkim sprawdzenia, czy na terenie danego lokalu nie jest sprzedawany alkohol osobom niepełnoletnim. Pouczono sprzedawców o tym, że sprzedaż alkoholu nieletnim jest przestępstwem i jest karana. Należy sprawdzać dokumenty tożsamości potwierdzające wiek kupujących. Kontrole były zawsze niezapowiedziane, odbywały się od godzin popołudniowych do późnych godzin wieczornych. Na szczególną uwagę zasługują kontrole prowadzone w weekendy do późnych godzin nocnych pod kątem sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, prowadzone przez upoważnionych pracowników Urzędu Miasta (w tym strażników miejskich) oraz funkcjonariuszy Policji. Kontrole miały charakter obserwacji uczestniczącej-pracownicy Wydziału przychodzili do lokali, w których sprzedawany jest alkohol jako „potencjalni klienci”, zakupywali napój bezalkoholowy i dokonywali obserwacji, zarówno klientów lokali, jak i sprzedających alkohol (kelnerzy, barmani), czy nie jest łamane prawo i w lokalach nie jest sprzedawany alkohol nieletnim. Po takiej obserwacji (20-40min.) pracownicy informowali właściciela lokalu o przeprowadzonej kontroli. Po ujawnieniu się kontrolujących, w lokalu pojawiali się strażnicy miejscy lub funkcjonariusze Policji i spisywano protokół kontroli. Właściciel otrzymywał oryginał spisanego protokołu, natomiast kopie protokołów znajdują się w dokumentacji Wydziału. W wyniku w/w kontroli przeprowadzonych w 2012r. nie ujawniono sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim.

**Realizowane zadanie nr IV. 2 b): Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim.**

W roku 2012 gmina nie prowadziła tego typu badań na terenie Kędzierzyna-Koźla.

**Realizowane zadanie nr IV. 2 c): Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.**

Zadanie nie było realizowane w roku 2012r. ze względu na brak środków finansowych. Zwrócić należy uwagę, że to oferta ta spotyka się z bardzo małym zainteresowaniem, mimo, iż widzi

się potrzebę szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych (bardzo mała liczba uczestników szkolenia w 2011r.).

**V. Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.**

Po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego gmina zawarła w dniu 16.08.2012r. 4 umowy zlecenia (3 ankieterów oraz koordynator projektu) oraz 1 umowę o dzieło na opracowanie projektu badawczego pn. **„Oszacowanie liczby problemowych użytkowników narkotyków i analiza wzorów używania narkotyków oraz związanych z tym problemów (badania jakościowe w Kędzierzynie-Koźlu)”**.

Na realizację zadania przeznaczono kwotę **15.000,00zł.** z czego wydatkowano kwotę w wysokości **14.750,00zł.**

W okresie obowiązywania umów, tj. od 16.08.2012r. do 30.11.2012r. zespół 3 ankieterów w składzie: p. Iwona Hildebrandt, p. Adrianna Wieczorek, p. Urszula Sokalska wykonali prace zlecone przez Gminę Kędzierzyn-Koźle. Przed rozpoczęciem badań zespół ankieterów został przeszkolony przez koordynatora projektu badawczego p. Edwarda Bożka, monitorującego wszystkie prace od początku do końca projektu. Do grupy docelowej badanych (osoby używające środków psychoaktywnych lub podejrzewane o ich używanie) ankieterzy dotarli dzięki współpracy m.in. z Wydziałem PMS, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Aresztem Śledczym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, czy Środowiskowym Hufcem Pracy z Kędzierzyna-Koźla. Całość badania została przeprowadzona na zasadzie śnieżnej kuli, tzn. jedni ankietowani nominowali do badania swoich kolegów i znajomych, o których wiedzieli że mają podobne problemy z substancjami odurzającymi. Każdy wywiad został przeprowadzony zgodnie z wytycznymi. Wywiady zostały wiernie spisane, bez interpretacji ankieterów. Następnie rezultaty pracy zostały przekazane do koordynatora działań. Po akceptacji koordynatora wywiady w formie papierowej i cyfrowej wraz z kartami nominacji zostały wysłane do p. Janusza Sierosławskiego, opracowującego cały raport. W toku realizacji umowy przeprowadzono w sumie 50 badań (wywiady pogłębione).

Badanie dot. oszacowania problemowych użytkowników narkotyków Gmina zleciła po raz pierwszy w 2008 roku. W związku z powyższym opracowujący projekt badawczy miał za zadanie odnieść się również do tego badania, porównując oba badania, to z 2008r. i to z 2012r. Poniżej skrót najważniejszych wyników badań:

Liczbę problemowych użytkowników narkotyków w Kędzierzynie-Koźlu w 2011r. szacować można na ok. 600 osób. Liczba ta jest trochę większa niż najbardziej prawdopodobne oszacowanie dla 2007r. (500 osób), jednak mieści się w granicach błędu oszacowania dla 2007r., stąd nie można mieć pewności, że nastąpił wzrost.

W obecnym badaniu grupa problemowych użytkowników narkotyków, do których udało się dotrzeć, jak również grupa przez nich nominowana, są starsze niż analogiczne grupy uchwycone

w 2008r. Jak się wydaje, nie jest to tylko kwestia upływu czasu, ale także może być to efektem mobilności tej grupy i większych kłopotów w dotarciu do nich w 2008r.

W Kędzierzynie-Koźlu w 2012r. wyróżnić można trzy wzory problemowego używania narkotyków: używanie tylko przetworów konopi, używanie narkotyków syntetycznych - czemu towarzyszy zwykle także używanie przetworów konopi oraz używanie opioidów.

W 2008r. we wzorach problemowego używania narkotyków dominowały przetwory konopi. Spośród innych narkotyków pojawiały się w sposób widoczny narkotyki syntetyczne – amfetamina i ecstasy, w zasadzie nie spotykało się opiatów czy kokainy. Otwartym pozostaje pytanie, w jakim stopniu różnica we wzorach problemowego używania narkotyków między 2008r. i 2012r. wynika ze zmiany tych wzorów, a w jakim z braku dostępu do części badanej populacji w 2008r. Jak wynika z wywiadów, przynajmniej kilka osób uchwyconych w 2012r. przebywało czasowo w 2008r. poza Kędzierzynom-Koźlem.

W 2008r. badani niezbyt często doświadczali szkód zdrowotnych, czy innych problemów związanych z używaniem narkotyków, szczególnie jeśli ograniczali się do używania przetworów konopi. W 2012r. pojawił się szeroki wachlarz problemów zdrowotnych, doświadczanych głównie przez użytkowników opiatów i stymulantów.

Z wypowiedzi badanych wyłania się obraz dużej dostępności narkotyków w mieście, przynajmniej przetworów konopi i narkotyków syntetycznych. Rynek substancji nielegalnych w mieście ma charakter zamknięty, dostęp do niego wymaga osób wprowadzających. Dystrybucja narkotyków odbywa się za pośrednictwem sieci rozproszonej. Użytkownicy narkotyków często uwikłani są w handel narkotykami.

Problemowi użytkownicy zwykle zaopatrują się w narkotyki w jednym źródle, sięgając do innych tylko w czasie chwilowych zakłóceń dostaw. Pod względem organizacji nielegalnego rynku narkotyków nie obserwuje się większych zmian w stosunku do 2008r. Także ceny narkotyków nie uległy większym zmianom.

Sytuacja życiowa większości badanych jest trudna, a rodzina często nie stanowi dla nich wystarczającego oparcia. Narkotyki pogłębiają istniejące wcześniej problemy, co w rezultacie znacznie obniża szanse życiowe badanych. W 2008r. w Kędzierzynie-Koźlu raczej nie spotykało się głęboko zmarginalizowanych, bezdomnych narkomanów. Obecnie, jak się wydaje, takie osoby mogą się pojawiać. Ogólnie można sądzić, że proces marginalizacji problemowych użytkowników narkotyków w mieście uległ nasileniu.

Raport dot. „Oszacowanie liczby problemowych użytkowników narkotyków i analiza wzorów używania narkotyków oraz związanych z tym problemów (badania jakościowe w Kędzierzynie-Koźlu)” wraz z wnioskami i rekomendacjami do dalszych działań znajduje się w Wydziale PMS.

**PODSUMOWANIE REALIZACJI  
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW  
ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH W 2013 ROKU:**

**PRIORYTET I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.**

W ramach tego priorytetu zrealizowano wszystkie planowane zadania tj.:

- zrealizowano 1 rekomendowany program profilaktyczny „UNPLUGGED”;
- zrealizowano pozalekcyjne zajęcia sportowe na terenie 8 osiedli;
- zrealizowano 2 szkolenia dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci – „Szkola dla Rodziców i Wychowawców” oraz „Rodzeństwo bez rywalizacji”;
- sfinansowano koszty uczestnictwa w 5 szkoleniach i konferencjach dla osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych (w szkoleniach uczestniczyli pracownicy Wydziału PMS);
- zorganizowano 4 cykliczne działania profilaktyczne (Miniolimpiadę dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy, Konferencję Profilaktyczną oraz Turniej Profilaktyczny Szkół Gimnazjalnych i Happening Profilaktyczny).

**Nie zrealizowano zadania** w zakresie przeprowadzenia kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

**Wskaźniki określone w Programie:**

1. Liczba rekomendowanych programów profilaktycznych w ramach Gminnego Programu – 2 programy.
2. Ocena wiedzy w przedmiotowym zakresie przez odbiorców działań (społeczność lokalną, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych) – wiedza uzyskana w wyniku uczestnictwa w realizowanych zadaniach została oceniona wysoko przez uczestników.
3. Zmiana postaw społeczności lokalnej, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych wobec substancji psychoaktywnych – dzięki uczestnictwu w realizowanych zadaniach uczestnicy deklarują zmianę swoich postaw w przedmiotowym zakresie. Weryfikacja tych deklaracji nie jest możliwa w chwili obecnej.

**PRIORYTET II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.**

W ramach tego priorytetu zrealizowano wszystkie planowane zadania tj.:

- wspierano 3 świetlice socjoterapeutyczne i 7 świetlic środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz 1 klub młodzieżowy;
- zorganizowano i przeprowadzono 1 imprezę integracyjną dla podopiecznych świetlic środowiskowo-socjoterapeutycznych i socjoterapeutycznych;

- zorganizowano i przeprowadzono kolonie letnie z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla 58 dzieci z terenu Gminy w Ośrodku Wczasowo – Kolonijnym „U KAZIKA” w Orawce;
- sfinansowano udział 1 osoby w szkoleniu - konferencji dla osób zajmujących się pomocą rodzinom dotkniętym przemocą domową, dofinansowano udział w szkoleniu podstawowym dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie 1 osobie, jak również zorganizowano szkolenie dla 15 osób (KRPA oraz ZIDs.PPwR) pn. „Nowoczesne procedury prawne w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie”;
- 1 pracownik Wydziału uczestniczył w „Kursie pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym”;
- prowadzono 1 punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym – Stowarzyszenie „MONAR”, w ramach którego prowadzono również 1 grupę informacyjno - edukacyjną i 1 grupę wsparcia dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych;
- prowadzono 1 punkt konsultacyjny dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie – Stowarzyszenie „IDEA”;
- wsparto udział członków Kędzierzyńsko – Kozielskiego Stowarzyszenia Trzeźwości w XXIV Ogólnopolskich Spotkaniach AA na Jasnej Górze;
- wspierano zatrudnienie socjalne w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych (35 stanowisk, skorzystało 80 osób) oraz robót publicznych (skorzystało 9 osób).

#### **Wskaźniki określone w Programie:**

1. Dostępność do placówek pomocowych w tym do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży – według uzyskanych danych dostępność jest bardzo dobra (dzieci przyjmowane są na bieżąco).
2. Ocena kompetencji własnych osób pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową – według uzyskanych danych osoby pracujące z tymi rodzinami bardzo dobrze oceniają swoje kompetencje.
3. Ocena oferty pomocowej przez dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym – według uzyskanych informacji dorośli członkowie tych rodzin korzystający z oferty pomocowej dobrze oceniają tę ofertę.

#### **PRIORYTET III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy.**

W ramach tego priorytetu zrealizowano tylko część planowanych zadań tj.:

- przeprowadzono kampanię edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód – Ogólnopolska Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”;
- opracowano i wydano Informator „Placówki świadczące pomoc rodzinom dotkniętym problemem uzależnień i przemocy domowej”;
- opublikowano artykuły opracowane przez pracowników Wydziału PMS dotyczące zadań podejmowanych w ramach Gminnego Programu;
- zakupiono 875 szt. narkotestów dla jednostek z terenu Gminy, które zgłosiły takie zapotrzebowanie;

- swoją działalność kontynuowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**Nie udało się zrealizować** następujących zadań:

- dofinansowywanie programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej (mimo ogłoszonego konkursu ofert nie wpłynęła żadna oferta);
- szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień (z powodu braku zainteresowania taką ofertą);
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji (z powodu braku zainteresowania taką ofertą).

**Wskaźniki określone w Programie:**

1. Ocena oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej – w związku z tym, że Gmina nie finansowała zajęć terapeutycznych nie ma możliwości uzyskania takiej oceny.
2. Ocena wiedzy na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania przez adresatów działań – w związku z tym, że nie realizowano szkoleń dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień oraz lekarzy i pielęgniarek brak jest możliwości oceny ich wiedzy.

**PRIORYTET IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.**

Zadania określone dla tego priorytetu były realizowane na bieżąco. Zrealizowano następujące zadania:

- prowadzono liczne kontrole w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

**Nie zrealizowano** następujących zadań:

- opiniowanie wniosków, projektów uchwał oraz przygotowywanie projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie – ze względu na brak wniosków;
- prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim ze względu na brak środków finansowych w budżecie oraz realizację innego projektu badawczego;
- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim – nie przeprowadzono ze względu na brak zainteresowania ze strony adresatów szkolenia.

**Wskaźniki określone w Programie:**

1. Ocena dostępności do napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do maksymalnej liczby punktów sprzedaży określonych w uchwale Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle - w roku 2012 na terenie Gminy funkcjonowało 220 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, natomiast maksymalna liczba takich punktów określona w Uchwale Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle wynosi 230 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich - w toku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, Wydział Działalności Gospodarczej również nie podjął decyzji o cofnięciu zezwolenia

na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim.

**PRIORYTET V. Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.**

W ramach tego priorytetu przeprowadzono jedno badanie społeczne pn. „Oszacowanie liczby problemowych użytkowników narkotyków i analiza wzorów używania narkotyków oraz związanych z tym problemów (badania jakościowe w Kędzierzynie – Koźlu)”.

Ze względu na powyższe informacje stwierdza się, że zdecydowana większość celów określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w roku 2012 została osiągnięta, poprzez zrealizowane zadania. Realizację Gminnego Programu ocenia się dobrze.

Należy zwrócić jednak uwagę, że nie zostały zrealizowane głównie cele określone w Priorytecie III (zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej, szkolenia dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień oraz lekarzy i pielęgniarek) z przyczyn niezależnych od Gminy. W przyszłości należy podjąć próby zmotywowania placówek prowadzących zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej w celu podjęcia współpracy z Gminą.